

Schody

(ambície)

Yuppííí

Dôvtip

Odvaha

CHut'

Snaha

Úvodník

Mám Vám predstaviť náš prvý časopis „SCHODY“- časopis UCV – Žilinská univerzita. Prečo SCHODY a prečo nie? Každý si predstaví pod týmto názvom niečo iné. V živote schody prekonávame veľakrát. Keď sme lezúni baví nás prekonávať schody, štvornožky – hore dole, pospiatky a bez dozoru aj dole hlavou. Keď sa nám to podarí sme spokojní. Postavíme sa konečne na nohy, potom ich berieme hore a dole, najradšej po dva- keď sa nám to podarí, znova sme spokojní. Chodíme do školy, do práce – vždy sú nám k dispozícii nejaké „schody“, ktoré prekonávame, schody, po ktorých vystupujeme, zostupujeme, výstupy a pády a znova, a znova prekonávame schody. Ani sa nenazdáme a v živote nám schody nie sú tak príjemné a máme problém, ako sa im vyhnúť, radšej prejdeme kus cesty, len nie ísť po schodoch, veď nás bolia kolená, chrbát, nohy. Čo s tým, nestačíme držať krok?!

Deti a vnúčatá musia spomaliť, keď idú s nami. Snaha by bola, aj chuť, len sa pýtame ako na to. Sú to naozaj schody, čo nám robia problém? NIE – SCHODY- nie sú prekážka, tie sa dali a dajú prekonať, stačí na ne vstúpiť a kráčať, tým prekonať sami seba, veď tak sme to robili aj doteraz. Potrebujeme však troška pomôcť, ale aj to sa dá prekonať, ak je pomoc nablízku.

Nám sa takejto pomoci dostalo zo strany UCV ŽU, preto sa pokúsime prekonať - SCHODY a rozšíriť si poznanie o takzvané nové technológie.

Veľakrát počúvame, čo sa nedá, lebo je zlá doba. Nie – doba je taká, akú si ju urobíme. Žiadna doba za nič nemôže, na všetko treba ľudí. Mali sme šťastie a stretli sme na našich SCHODOCH životom, ľudí mladých, rozumných, ochotných pomôcť nám prekonávať samých seba.

Tak Vás pozývame pridajte sa k nám a pokračujte, určite stretnete aj Vy ľudí, ktorí Vám pomôžu prekonať Vaše SCHODY. Seniori – Redaktori Vám prajú príjemné čítanie nášho časopisu.

Za celý realizačný tím **Mária Žideková.**

O novinárskej etike

Môj spolucestujúci v kupé vlaku do Prahy bol zrejme novinár. Driemal a podchvíľkou si niečo prečítal v novinách. Všimol som si, že na kolenách má rozložený denník Lidové noviny. Celý počmáraný. Jednotlivé články farebne zaškrtnuté, niektoré podčiarknuté, iné prepisované. Veľmi ma to zaujalo. Netrvalo dlho a už sme komunikovali o novinárstve.

Tento odbor mi je veľmi vzdialený a preto som ho poprosil o malú trpezlivosť, či by mi nevysvetlil, prečo tie noviny tak dočmáral. Mal zo mňa veselú náladu. Bol mladý a vysvetlil mi, že sa len preorientováva na nové politické podmienky. Tie škrtý a šípky sú v novinách preto, lebo práve teraz ide z novinárskeho školenia na Zelenom plese.

Netrvalo dlho a už sme riešili politické problémy nového politického zriadenia. Jeho argumenty boli celkom presvedčivé. Bol som zvedavý, či jeho články sú aj jeho pocity, alebo píše na objednávku zamestnávateľa. Ťažko z neho liezlo, že predtým písal pre komunistické potreby a dnes sa musí preorientovať na západné myslenie a ich požiadavky. Aj tu teda platí, že čí chlieb ješ, toho pieseň spievaj. Prezradil mi, že lepšie je mať 20 000 tisíc na mesiac, ako každý mesiac stáť pred úradom a čakať na podporu v nezamestnanosti. Tu už ide etika nabok.

Moje novinové články sú príliš závislé od požiadavky šéfredaktora, ten od majiteľa novín a ten od reklamných agentúr a finančníkov, ktorí si zároveň diktujú aj obsah článkov a svoje podmienky. Preto sú dnešné noviny neverejnoprávne a všetky sú pod vplyvom bulváru.

Nakoniec mi prezradil svoje „tajomstvo“ a radu: „Čítajte medzi riadkami a riadťe sa svojím rozumom. Posledná rada - noviny si nekupujte vôbec. Aj tak ich ráno opäť vydajú a kameloti budú roznášať pravdivé noviny tak, ako inokedy, hoci remitenda bude aj 100 - percentná.

Ferdinand Michálek

V rámci grantového programu Nadácie ORANGE s názvom "Zelená pre seniorov 2010" bol Ústavu celoživotného vzdelávania pri Žilinskej univerzite schválený projekt ... aby poznanie spájalo - letná škola pre seniorov.

Zámerom projektu je oboznámiť seniorov s aktuálnymi vedomosťami a zručnosťami, ktoré vytvárajú príležitosť "držať krok" s mladšou generáciou.

Súčasťou programu bol aj projekt ... aby jazyky spájali – konverzácia v anglickom jazyku, kde účastníci okrem iných tém, spomínali na svoje zážitky z ciest.

Príbeh jednej účastníčky zdokumentovala Mária Chomisteková

In national costumes on the escalator

Many, many years ago I used to accompany tourists who went for trips organized by various travel agencies. One of those trips remained in my memory because of experiences we had during it.

Some people who were working in the agriculture in a collective farm in a village near Žilina decided to make a trip to Prague.

So the travel agency sent me with them there. It is necessary to say at that time many of these people were not used to travel outside of the district of Žilina. For this excursion they wanted to travel with their own old bus, with their own young driver. The first problem was that I was not able to persuade the driver that it is not permitted to park on "Staromestské námestie" by the statue of Jan Hus.

When the driver insisted on not changing the parking place I took the group of the people and made the sightseeing of our former Capital. Later some of them asked me to show them the Underground. I wanted to fulfill their wishes so I agreed.

My fault was that I did not realize that these people had never used escalator before. It is difficult to describe what happened there. Many citizens had to help us, because many of our tourists were falling down on the moving escalator.

Later when we came to our bus, two policemen were already waiting for us to give us the big fine. But when they saw the women dressed in national costumes they had a merci with us and let us leave without any fine

K. S.

Doba a život

Keď je človek mladý nezamýšľa sa nad tým, aká je doba. Rozhodne nerozmýšľa o politickej situácii. Chce sa mať dobre. A čo si pod tým predstavuje? Otec a mama, rodina – najbližšia, vzdialená, susedia, priatelia, teplo domova. Jedlo je pre mladého potrebné, ale to predsa zabezpečuje niekto iný, nezaoberá sa spôsobom obživy – tú spravidla, hlavne v našej krajine má. Niekde viac, niekde menej, ale prežije. Veľakrát však počujeme, teraz je iná doba, teraz sa to nedá porovnávať. O čo nám ide? Čo nám chýba? Čo to musíme mať hneď? Bez čoho to nevieme žiť? Niekedy nevieme odpovedať, ale keď sa všetci naháňajú, tak sa to asi patrí. Chceme mať všetko, a ak je to možné, tak hneď. Potom nám pribudnú roky, sme unavení a vlastne všetko, za čím sme sa tak naháňali, je nám skoro zbytočné. Prečo skoro? Nám ešte na tom, čo sme dosiahli záleží a sme na seba hrdí. Ale ... doba je iná, počujeme od našej mladšej generácie. Sporíme sa s nimi, veď doba bola iná, keď sme boli mladí my. Tak „Doba“ povedz, - kedy si taká, ako Ťa všetci chceme mať! Prečo ťa všetci nemáme rovnako dobrú? Prečo sa nevieme dohodnúť, kedy si bola lepšia a kedy sa majú za Teba niektorí hanbiť?

A „Doba“ mlčí, zmieta sa, nerozumie, čo to chceme. Jeden hovorí – zlá bola, iný tvrdí, dobrá! Nechápe! Má sa brániť? Má sa chváliť? Nevie sa rozhodnúť. Veď poskytla všetko, čo mala k dispozícii. Najradšej by zakričala: „Dost! Dajte pokoj!“ To „Ja“ sa mám hnevať na vás! Koľkokrát ste ma menili a nevedeli ani prečo? Potom som vám zas nevyhovovala, zase ste ma menili. Niekedy zbraňami, niekedy len holými rukami, a vždy ste sa tvárili, že viete čo chcete.

Na niečo ste však všetci zabudli! Zabudli ste byť spokojní s tým, čo máte! Zabudli ste sa tešiť, že máte jeden druhého!

Zastavte sa! - prídete na to neskoro. Porozmýšľajte – nemáte každý to, čo vám patrí?

Počkám?! Odídem?!

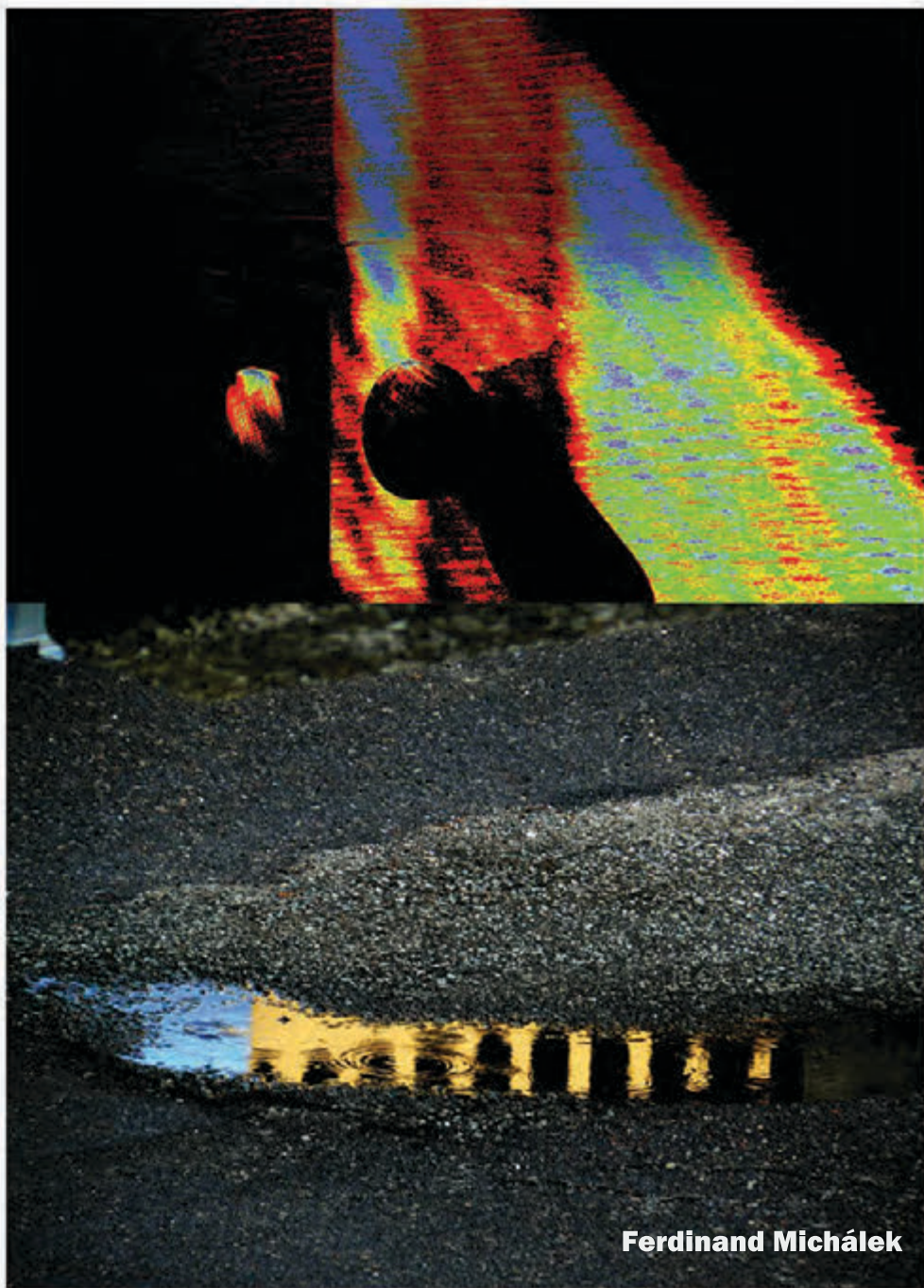
„Doba“ prešla, už nechceme nič z toho, čo bolo dôležité!

„Chceme život a lásku!“

Prepáč „Doba“ to chceme všetci bez ohľadu na vek!

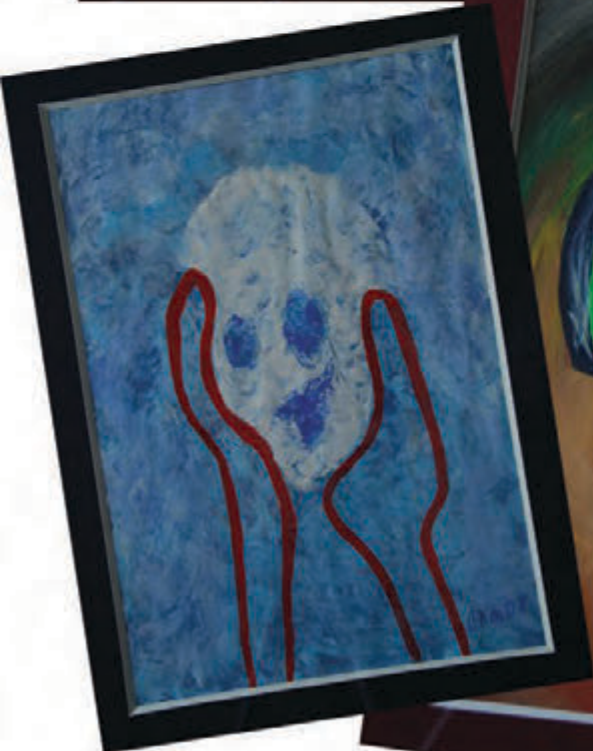
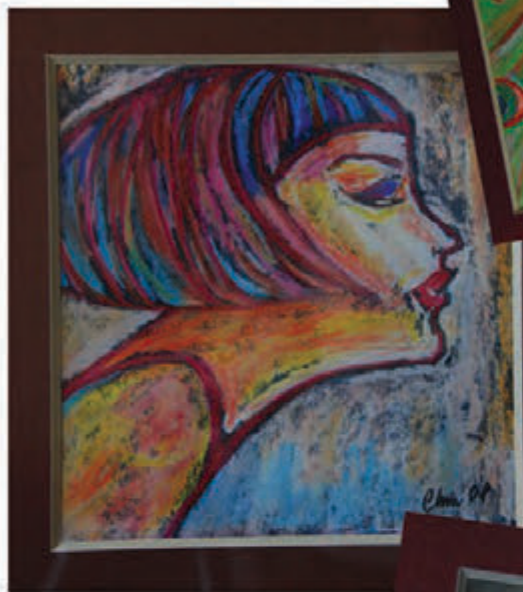
Mária Žideková

Galéria

Ferdinand Michálek

Galéria

Mária Chomisteková

O slove

O slove
Za šera odišiel som
Do polí hľadať silu slova
A z polí nesiem klasy
Len miesto zrníek klasy majú slová

Za rána odišiel som
Do hája hľadať krásu slova
Z hája nesiem trilky
Len miesto trliek znejú slová

Za spary odplával som
Naprostred mora hľadať veľkosť slova
A more rytmus, volnosť, úder vlastní
No tieto slová nájdem iba v krásnej básni

Aj večer odišiel som
Kde bralá, skaly vedľa seba stáli
A nehou slovo nimi umocnené
Tak svetu vrátilo sa z diali

A nevrav
Slova bolo dost'
A nevrav
Slovo býva biedny hosť
Ak slabý bývaš v slove
Tak ťažko zvládneš brániť svoju cnosť

Štefan Zvarík

Povedzte mojej maminke, že má aj dcéru ...

Pracovala som vo veľkej a prosperujúcej firme. Koncom osemdesiatych rokov som zistila, aké možnosti prináša práca na počítači, takže niekoľkokrát som svojich nadriadených žiadala o zakúpenie počítača. Moja žiadosť bola zakaždým zamietnutá s tým, že na počítanie mi stačí kalkulačka. Neskôr som sa dočkala. Do firmy dostali niekoľko kusov. Mne bol odovzdaný so slovami: „Chcela si počítač, tak pracuj.“ Lenže to nebol počítač s programami, ako teraz. Vtedy sme tam nemali nič okrem Frameworku - aj to len v angličtine. Takže sme si začali sami prekladať do slovenčiny a vytvárať podklady pre našu prácu.

Často sme sedávali dlho po pracovnej dobe v práci a hľadali možnosti, ako počítače čo najlepšie využiť. Niekedy sme sa pozabudli a pracovali do neskorých večerných hodín, takže sa niekoľkokrát stalo, že moja 11-ročná dcéra zavolala na dispečing alebo vrátnicu so slovami: „Povedzte mojej maminke, že má aj dcéru, nielen počítač...“ Ak som chcela ďalej postupovať, zobrala som si dovolenku a za vlastné peniaze som si zaplatila počítačový kurz.

Čas plynul, práca sa za pomoci počítača zlepšovala, vznikali nové programy, ktoré ju veľmi zjednodušili. Tieto programy som nazývala „blbovzdorné“, pretože umožňovali prácu bez väčšej námahy a pri nesprávnom zadaní úlohy hneď hlásili chybu. Napriek tomu som aj tieto programy vylepšovala. Zlepšovanie však bola dlhá cesta a tiež stála veľa námahy, ktorá sa mi vrátila v tom, že som oproti mojim kolegom svoju prácu urobila za oveľa kratší čas. Zistila som, že práca na počítači mi pomôže aj pri živnosti, ktorú som vykonávala popri zamestnaní. Do našej domácnosti pribudol počítač a aj „laptop“. Čas plynul, pribudol internet, čo ma zaujalo, lebo mi umožnil komunikovať so svojou dcérou, ktorá študovala v inom meste. Na internet sa začali pripájať aj moji známi, takže sme si začali vymieňať maily.

Neskôr mi povedala dcéra, že maily si už posielajú len starci. Mala som síce niečo cez 50 rokov, ale necítila som sa stará. Zistila som, že je možné chatovať cez Skype, tak som sa pripojila. Vtedy sa vo svete pripájalo len približne milión účastníkov. Neskôr som si kúpila reproduktory, webkameru a mikrofón, takže vznikli ďalšie možnosti

komunikácie. Ale to už som bola na dôchodku a debaty s mojimi známymi, ako aj s dcérou, ktorá bola v zahraničí, mi spestrovali chvíle. Raz mi dcéra medzi rečou spomenula, že mladí debatujú cez Facebook. Pustila som to z hlavy, nepýtala som sa na to. Ale neskôr som vo vlaku počúvala skupinku mladých, ako sa rozprávali o Facebooku a jeho možnostiach. Nedalo mi to. Hneď po príchode domov som hľadala, ako sa naň dá pripojiť. A keď som sa pripojila ku mojej dcére, bola veľmi prekvapená a jej prvá reakcia bola: „To je hrozné, mamina bude vedieť o mne úplne všetko!“

Veľa chodím po horách a cestujem do zahraničia a mám obrovské množstvo fotografií. Ale čo s fotkami, ako sa s mojimi zážitkami podelím s mojimi priateľmi? Začala som teda fotky upravovať, najprv v Picase, neskôr v programe Corel, potom som si vytvárala albumy fotiek a dodnes ich dávam na stránku picasaweb.google.sk, ktorú posielam všetkým priateľom doma i v zahraničí.

Vytvorila som si svoju prvú internetovú stránku, čo považujem za svoj veľký úspech. Za ten čas, čo pracujem na počítači – čo je viac ako 20 rokov, som doma vymenila niekoľko počítačov, a teraz k nim pribudol aj nový, výkonný notebook. Ten potrebujem na spracovanie filmov, ktoré som nahrala počas mojich ciest po svete.

A ešte poznámka:

Napokon tí moji nadriadení, ktorí mi zamietali počítač, sa neskôr stali „odborníkmi na počítače“, ktorí rozhodovali o tom, kto má aký počítač dostať. Samozrejme, mali najvýkonnejšie počítače na stole, ktoré im dlho slúžili väčšinou len ako dekorácia.

Mária Chomisteková

Balada

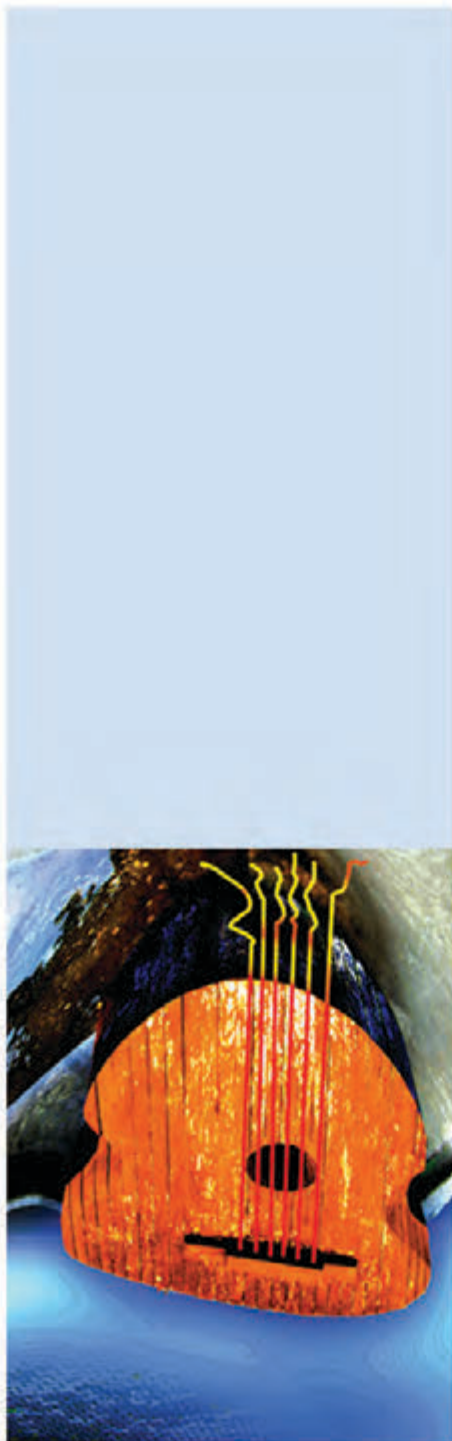
Noc už vládne
Básnik hviezdám zvlieka šaty
Ticho ruší vzťahy chladné
Kvietok z lúky vzatý
Smädný k ránu
Miesto rosy cíti slzu slanú

Podozrivý pocit z dávnej rany
Kotví vo mne ako bója
Šuhaj láskou rozohraný
Nevie v čom je úzkosť moja
Čuduje sa k ránu
Miesto bozku roním slzu slanú

Žiadne podozrenia
Nes ma v ohni tvojich dlaní
Poznaj jak sa city menia
Vidiš, tam je rieka našich prianí
Vášeň utíchla až k ránu
Radosť napíňa ju, nemá slzu slanú

Zložku doktor neotvára
Asi žiadne správy
Bolesť rozrastá sa, pretrváva spara
„Sám si môžeš zato,“ - ktosi vraví
Rozlúčil sa k ránu
Ona roní, roní slzu slanú

Štefan Zvarík

Galéria

Mária Chomisteková

Galéria

Ferdinand Michálek

Mimo nás

Keď začal rečniť všetci stíchli hneď
a verte, z vášho nechcem ani smieť.
Veď slúžiť budem stále verne vám
a prisahám, že neviem, čo je klam.

A cítim s vami, veď som jeden z vás
a všetci chceme blahobytu čas.
A verili mu, dali aj svoj hlas.
Tak máme vodcu, len on vedie nás.

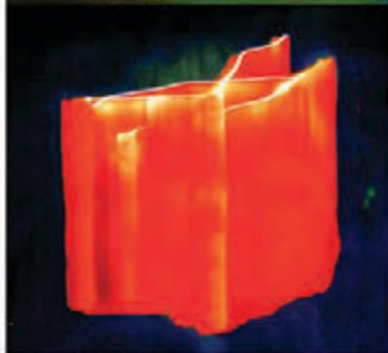
Len rečniť vedel, plný sľubov štýl.
Po sláve, moci túžil, večne snil.
To kreslo slávy, tiež mu prišlo vhod,
keď ukázal, ako klame predkov rod.

Len vyššie, bližšie k moci kroky daj.
Len na trón myslí, trón je máj a raj.
A skúšal, koľko dá sa svetu vziať.
Veď lepšie nedať, viacej treba mať.

Nuž tamto dolu krotíte svoju zlosť,
to oni berú, kričím, máte dosť.
Do kovu dal som sľuby veľké vkuť,
tak chápте, k cieľu vedie dlhá púť.

A strihli žilu života, vzácnu niť,
keď nemal vôľu s nami vedno žiť.
A samolúbosť? Medzi nami blen!
Už nikto nemal v kruhu miesto preň.

Štefan Zvarík

Ako som sa stala turistkou

Od detstva som sa vyhýbala kopcom a aj v mladosti som sa na túry do našich krásnych hôr nedala zlákať. Až ako 54 - ročná som v Žilinskom večerníku uvidela oznam, v ktorom vtedajší klub Ochrancov prírody ohlásil svoj plán usporiadať výlet do arboréta Mlyňany a do Topoľčianok. Plánovala sa prehliadka zámku, chovu plemenných koní a chovu zubrov voľne v prírode, ktorý ma veľmi zaujal. Tak som sa prihlásila. Okrem pekného zážitku z nepoznaných miest, som sa tu zoznámila s ľuďmi s vysokými morálnymi hodnotami, hlbokými vedomosťami z oblasti prírody a najmä ľuďmi sršiacimi humorom.

Keď sa plánoval ďalší výlet - vysokohorská túra, prihlásila som sa úplne spontánne. Chcela som byť v spoločnosti týchto ľudí, či to bude v dolinách, alebo na vrcholoch hôr. Postupne som objavovala krásu našich lesov a ľutovala som, že som s touto peknou záľubou nezačala už dávnejšie.

Odvtedy som zdolala ne jeden skalnatý vrchol a tešila sa z krásneho výhľadu, ale vždy sa rada vraciam k fotografii z prvého výletu. Pozerám na ňu a opäť vidím milé tváre ľudí, prostredníctvom ktorých som sa aj ja nadchla krásnou prírodou a nikdy som neľutovala námahu, ktorú bolo treba vynaložiť cestou na vrchol.

Veselková Božena

Moje prvé túry

Syn to nepochopil

Nálada gradovala, večer sa blížil. Ľudové tance a ľudové piesne sa niesli od rána kempom a naplňali každú skulinu tábora. Aj dychovky z okolitých dedín boli silno naporúdzdi. Tí starší to dávali najavo svojím spevom. Aj ja som bol nadšený, veď dychovka v našej dedine sprevádzala ľudí od narodenia cez svadby až po hrob. Práve tu nastal zlom v názore na kultúrne a osobné vyžitie generácií. Syn mi zahlásil, že sa to nedá počúvať a začal protest proti pochybnému programu. Moje argumenty, že nie starí sú hlúpi, ale táto mládež je sprostá, keď nevie, čo je dobré, neobstáli. Po krátkom čase som sa začal zaoberať týmto protestom vyrieknutým ústami mladého človeka. Začal som uvažovať o novom myslení dnešného mladého dorastu. O nových prúdoch v hudbe, iných piesňach o umení, ktoré sme v tomto unáhlenom čase nepostrehli. Akosi sme pozabudli, že aj nám večery naplňal program radia Laksemerk. Prečo teda tá kritika na terajších mladých. Žiaľ, protest bol zavŕšený útekem môjho syna. Večerným autobusom odišiel k svojim rovesníkom.

Nehnevajme sa preto na nich. Veď už básnik vo svojom verši napísal svoj úsudok o mladých. Mládež je buditeľkou rána - tak prečo sa tak kriticky stavať k novým trendom.

Ferdinand Michálek

Jednota dôchodcov Slovenska – športové hry seniorov

Dňa 21. júna tohto roku sa v Žiline uskutočnili športové hry seniorov – okresnej organizácie JDS. Víťazi jednotlivých disciplín sa o niečo neskôr, 29. júna tohto roku, zúčastnili krajských športových hier – JDS – v Liptovskom Mikuláši. V tento deň sa slniečko usmievalo od rána akoby 240 seniorom chcelo spríjemniť deň plný radosti. Radosti z toho, že sme sa po roku znovu stretli a hlavne motivovali jeden druhého pri dosahovaní športových výsledkov. Určite by mohol niekto namietat', aké už len výsledky môžu seniori dosahovať. Dobré, pripúšťam, na olympiádu sa nechystáme. Má to však hlbší zmysel. V tento deň cca 260 – ak počítame aj obslužný personál – tiež seniori, určite nevyhľadalo lekára, všetci sme sa snažili myslieť na disciplíny, ktoré nás čakajú, aj keď naše vnúťatá si dnes museli poradiť samé. Dnes sme sa hrali my. Odmeňovali sa prvé tri miesta v každej kategórii. Účastníci mali povolené iba tri disciplíny. Niektorí však dosiahli umiestnenie na prvých priečkach v každej absolvovanej disciplíne. Na porovnanie pre tých, ktoré by pochybovali o výkonoch, uvediem niektoré dosiahnuté výsledky. Môžete si vyskúšať, či ste lepší, a potom banovať celý rok, že ste sa neprihlásili medzi športovcov – seniorov a tak mohli postúpiť na celoslovenské športové hry, ktoré sa uskutočnia tento rok v Svidníku v mesiaci august 2010. Pre porovnanie a možnosť vyskúšať si vlastnú výkonnosť uvádzam niektoré výsledky:

Hod kriketovou loptičkou ženy – 28,10 m

Hod granátom muži – 39,62 m

Hod guľou muži – 12,6 m

Možno budú mať mladí športovci pri čítaní výsledkov úsmev na tvári, s čím sa tu chválime. Sme však generácia, ktorá mala telesnú výchovu povinnú, preto nás aj vo veku seniorov teší, keď si môžeme vyskúšať, čo dokážeme a máme radosť zo športu, ktorý nás na chvíľu vracia do čias mladosti. Máme chuť prekonávať sami seba. Preto si myslím, že dnes sme vyhrali všetci zúčastnení, bez ohľadu na to, či sme dostali ocenenie, alebo nie. Vyhrali sme nad sebou. Krásny deň bol spríjemnený spevom a hrou na akordeón niektorých zúčastnených športovcov. O rok dovidenia. **Mária Žideková**